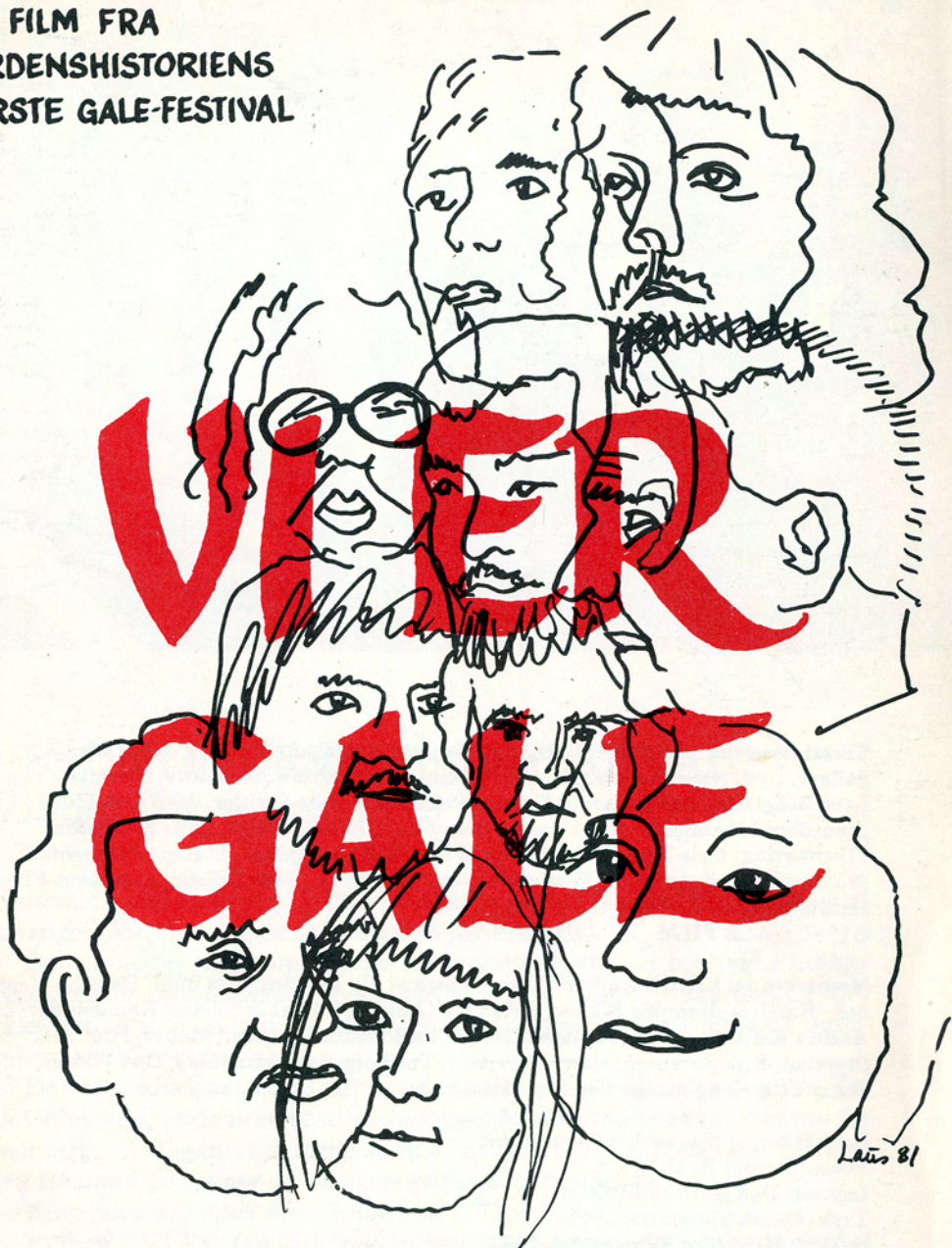

EN FILM FRA
VERDENS Historiens
Første GALE-FESTIVAL

Denne pjece er stillet til rådighed for Statens Filmcentral, som udleverer den til brug i forbindelse med forevisning af film.

Statens Filmcentral, Vestergade 27, 1456 Kbh. K
Statens Filmcentral, Lundingsgade 33, 8000 Århus C.

**VI VIL HANDLE -
IKKE BEHANDLES**

VERDENS FØRSTE GALEFESTIVAL Viborg, 18. august 1979

Festivalen var en succes. 2.000 betalende gæster fra hele Danmark og et arrangement, der klappede — næsten *for* effektivt.

De *kunne*, — må man sige om arrangørgruppen, der bestod af tidligere patienter og progressive behandlere. Og de *turde*, — alle de gale, der ikke var så gale endda. De turde komme og vise sig mere åbne og dynamiske end de fleste.

Det blev altså bevist, at der er en *bundet energi*, som kan frigøres. Og det blev vist, at de ikke er uheldbredelige. Men initiativet skal komme fra een selv. — "Ingen skal fortælle mig, hvordan jeg skal leve, det har kun jeg forstand på", siger en tidligere patient til filmkameraet.

Festivalen var altså som fisketuren i "Gøgereden".

Filmen "VI ER GALE" kan bruges til at vække de selvudslettende, slumrende. Så nye initiativer kan udspringe af græsroddeerne. Som et varmt forår.

Tilrettelæggelse: Thomas Kragh, Laus Bengtsson. Billede: Barbara Adler, Manuel Sellner. Lyd: Niels Skousen, Morten Bøttzauw. Interview: Nele Rue, Thomas Kragh, Laus Bengtsson. Stills: Harold Ryan. Produktion: Ebbe Preisler, Jens Arnoldus, Sven Berg Johannesen. Klip: Kasper Schyberg, Thomas Kragh, Laus Bengtsson. Finansiering: Gale Film, Ebbe Preisler Film, Galebevægelsen, Statens Filmcentral. Produceret med støtte fra Filminstitutets Workshop 1980. Udlejning: Statens Filmcentral og Ebbe Preisler.

©1980 GALE FILM

Medvirkende: Kirsten Andersen, Joan Bassow, Pia Brogård, Eva Buhl, De gales Venner - Randers, Henning Elkjær, Poul Erik Grønkjær, Bent Jacobsen, Kim Jensen, Anders Kelstrup, Steen Tobiasen Larsen, Carlo Madsen, Astrid Møller, Poul Erik Styrstad, Erik Sørensen, Harry Sørensen, Trøjborg Beboerforening, Carl Welzer, Claus Yttesen og mange flere.

Redaktion og plakat: Laus Bengtsson

Fotos: Harold Ryan

Layout: Den grafiske Himmel

Tryk: Dansk Tidsskrifts Tryk

Udgivet af Statens Filmcentral, 1981

Kopiering tilladt

Hver tredje hospitalsseng i Danmark er optaget af en psykiatrisk patient

Ca. 26.000 somatiske patienter indlagt pr. gennemsnitsdøgn. 9.560 psykiatriske. 1976 iflg. Sundhedsstyrelsen.

To ud af tre er genindlæggelser

42.000 psykiatriske patient-indlæggelser pr. år, heraf 12.000 nyindlæggelser. 1979 iflg. Institut for demografi, Riisskov, Århus.

Hver fjerde dansker kommer før eller siden ud i en alvorlig psykisk krise

Risikoen for sindslidelse indtil det fyldte 60. år er 22,4% iflg. K. Fremming, citeret af Landsforeningen Sindslidendes Vel. Da ingen præcise tal eksisterer, må man også kunne tillade sig et andet overslag: Befolkningstal sat i forhold til nyindlæggelserne pr. år gange levealderen 74 år betyder, at hvis tallene var konstante, ville knap hver 5. dansker blive indlagt.

Og så er der alle dem, der ikke bliver indlagt, selvom de gennemgår en svær psykisk lidelse.

Uddrag af filmen

... selvtilliden fik et knæk, da jeg blev indlagt første gang.

Jeg oplevede umyndiggørelsen, privatlivet, der blev taget fra een, ansvaret. Man bliver sløv, når man kommer på institution ... og så mener jeg heller ikke, at man bliver behandlet som menneske.

Alle blev lagt i bælte den nat på den afdeling. Det var uretfærdigt, det var meningsløst.

Jeg har været patient i 20 år på grund af de elektrochok, jeg fik som 19-årig nede på Nykøbing og insulinchok og rygmarvsbehandling. Det har invalideret mig meget.

Der er ingen, der skal komme og fortælle mig, hvordan jeg skal leve livet, hvordan jeg skal blive lykkelig, for det er der ingen, der har forstand på. Det er kun mig, der har forstand på det.

— — —

Det ville være godt af afskaffe hospitaler for psykisk syge. Jeg mener nok, at der er brug for steder, hvor man kan komme hen, når man er dybt fortvivlet, — altså ude af sig selv . . . steder, hvor folk har erfaring med at forstå sådan noget.

- Men ikke hospitaler i den form, vi har i dag?
- Nej.

— — —

Behandlere i et psykiatrisk hospital er kolossalt angste. Det er nok en af de vigtigste grunde til, at systemet er, som det er. Man har det stejle hierarki, hvor afdelingspersonalet ikke tør sige til patienterne, hvad de synes, for så blir de korrekset af lægen, der er under uddannelse hos overlægen.

Mange af os mener, at hospitalernes samfundsmæssige betydning er at kontrollere folk og holde dem stille og rolige og ordentlige, nærmere end det er at behandle dem.

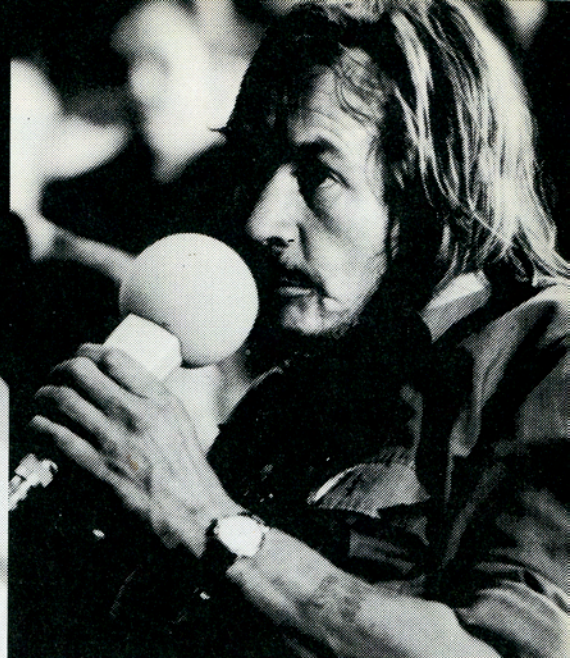
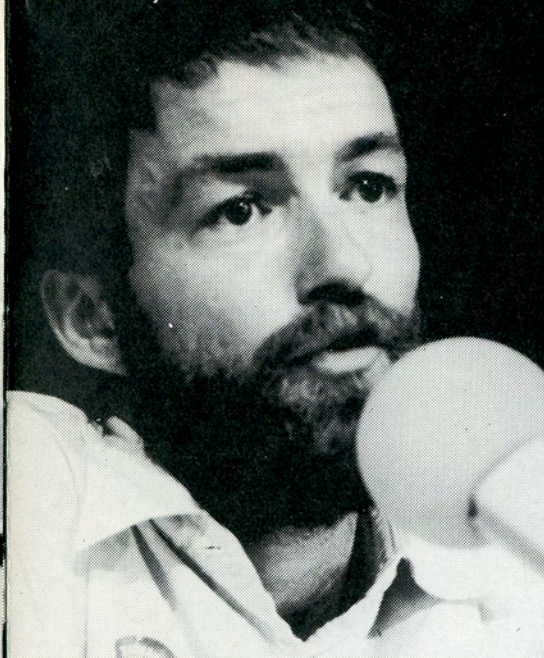
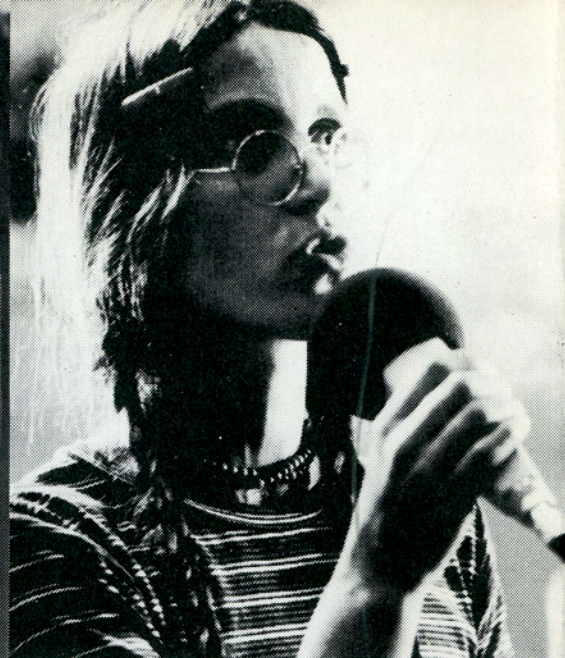
Jeg er så følsom, at jeg ikke kan tåle at være alene ret længe ad gangen, men så kører jeg rundt i busser den halve dag. Så er man altså nødt til at komme ind et sted, hvor man er lidt tryk, og det er jeg altså på D6 på Sct. Hans hospital. Det er en medicinfri gruppebehandlingsafdeling.

— — —

Festivalen her? Det er alle tiders, at der blir lavet sådan noget, så folk kan se, hvordan det er, at vi er. For vi er et mindretal og anderledes på den måde, at vi er syge på en anden måde end de er. De er bare syge med influenza og sådan noget, men vi har en psykisk sygdom, og det kan vi ikke selv klare altid.

— — —

Jeg har været på Montebello og Kommunehospitalet, hvor de har sagt, at jeg er skizofren, psykotisk og pseudoneurotisk og flere andre ting, men efter jeg er kommet på Askovgården er jeg blevet behandlet som et ligetil menneske, der har nogle sociale og psykiske problemer, simpelthen. Og det kører på, at vi skal arbejde med os selv og vore problemer. Og de forventer noget af os, og der foregår en masse meningsfyldt, og på den måde er jeg faktisk blevet medicinfri og fungerer udmærket.

Hvad er Galebevægelsen?

Galebevægelsen er en græsrodsbevægelse bestående af grupper af patienter, pårørende og behandlere, som på forskellige måder forsøger at skabe alternativer til den etablerede psykiatriske opfattelse og behandling af psykiske lidelser.

Galebevægelsens udgangspunkt er:

- * et kritisk forhold til den etablerede psykiatri.
- * ønsket om af-privatisering af psykiske lidelser.
- * krav om påvisning og forebyggelse af sygdomsskabende faktorer i samfundet.

Galebevægelsen er et samarbejde mellem gale mennesker. Gale

mennesker er dem, der mener, at der er noget galt i vores samfund, når 1 million mennesker på et eller andet tidspunkt i deres liv bliver psykiatriske patienter.

Gale mennesker er mennesker, der er godt gale over den måde, de bliver behandlet på, og som nu selv begynder at handle. Gale mennesker er mennesker, der er gale over den måde, andre mennesker bliver behandlet på.

Gale mennesker kan være mennesker, der er behandlere på psykiatriske institutioner, og som er gale over den måde, de er nødt til at behandle deres patienter på, fordi systemet forlanger det af dem.

Gale mennesker kan være mennesker, der er så vrede, bange eller fortvivlede, at de ikke tør udtrykke disse følelser, fordi man i vores samfund ikke må udtrykke stærke følelser. I stedet ender de, der har disse forbudte følelser på psykiatriske institutioner, hvor de bliver kaldt sindslidende.

Grupper fra Galebevægelsen har stået som arrangør af 2 Galefestivaler, 4 Galeseminarer, Galefester, Galesommerlejr, m.m.

Galebevægelsens organ er bladet Amalie, opkaldt efter Amalie Skram, den første psykiatriske patient, der offentligt tog til genmæle mod undertrykkelsen på sindssygehospitalet.

Hovedmålet er at gøre op med den usynliggørelse af psykisk syge og psykisk sygdom, der idag råder

i samfundet. Selve dette tabu, der rammer psykiatriske patienter og ex-patienter er med til at skabe en mur mellem gale og såkaldt 'normale'. Vi tror denne mur bl.a. opretholdes gennem myter og overtroisk angst.

De gale er mennesker, der på et givet tidspunkt har for mange problemer til at kunne fungere i samfundet. Normale er mennesker, der endnu ikke er brudt sammen under presset fra umenneskelige livsbetingelser. Både den enkelte gales livsproblemer og de samfundsproblemer, som er deres fælles udspring, kræver handling for at blive løst.

**VI VI HANDLE
— IKKE BEHANDLES**

Selvorganisering

Det er vigtigt at gøre sig klart, at Galebevægelsen ikke er andet end en samling af patienter, pårørende og kritiske behandlere, som går ind for de 3 programpunkter, og som arbejder på at gøre noget ved det. Det mest betydningsfulde er ikke festivaler og seminarer, men derimod det praktiske og daglige arbejde i bevægelsens ånd, som er kommet igang rundt omkring i og udenfor systemet.

Det kan være organisering af alternative fysiske rammer, f.eks. klubhuse, krisecentre, kursuscentre og patientkollektiver. Eller det kan være grupper, der indefra arbejder på at modernisere og demokratisere en afdeling ved at indføre patientråd, åbent kardex, journalindsigt. Alene dette arbejde skaber kammeratskab og livsglæde, der virker opbyggende på den enkeltes personlighed og selvrespekt.

Galebevægelsens mål er selvorganisering i form af:

- 1) Krav fra bunden
- 2) Alternative fysiske rammer
- 3) Demokratisering af institutioner
- 4) Kammeratskab
- 5) Selvudvikling

Find selv flere!

Det er den skizofrene, som er normal, for hvis man kan fungere i et sindsygt samfund, er det fordi man selv er sindsyg.

R.D. Laing
Oplevelsens Politik og
Paradisfuglen

Psykiatriske patienter befinder sig i en alarmerende tilstand af retsløshed, når det drejer sig om anvendelse af tvangsforanstaltninger i behandlingen.

Peter Storm, psykolog
Politiken 17.9.1980

. . . Danmark har tilsluttet sig en international etisk deklARATION (Hawaii-deklARATIONEN) med det synspunkt, at patienter selv skal have mulighed for at vælge mellem lige gode behandlings-metoder.

Overlæge Joseph Welner
Politiken 8.11.1980

Overgangen fra den sygelige til den normalpsykologiske tilstand er ganske glidende. Der er ikke tale om et enten eller.

Bo Møhl
Politiken 5.3.1981

De lange og angstfyldte nætter
hvor tankerne flyver forbi
drømme i vågen tilstand
alene i drømmen om dage
med frihed for angstslaveri